

**YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKULTESİ**

THOMAS WOODROW WILSON

“Saydamlık politikayı temizleyecek unsurlardan birisidir.
Hiç bir şey saydamlık kadar politikadaki kötü uygulamaları
kontrol edemez.”

NUR KALDIRIM

(290506048)

THOMAS WOODROW WILSON

(1856-1924)

I. HAYATI

Thomas Woodrow Wilson (1856-1924), Virginia eyaleti Staunton'da doğdu. Babası rahipti ve babasının mesleğinden dolayı ailesinden katı bir eğitim almıştır. Wilson 1874'de Princeton Üniversitesine girdi. Princeton Üniversitesini bittirdikten sonra hukuk eğitimi alan Wilson, konuşma ve tartışmalarda başarılı olan üniversitesinin en iyi tartışmacısı seçildi. Bir süre avukatlık yaptıktan sonra eğitimine devam ederek 1896'da doktora derecesini aldı. Wilson cumhurbaşkanlığı öncesinde Princeton Üniversitesinde rektörlük yapmış. 1910'da Demokrat parti'den New Jersey valiliğine adaylığını koydu. Wilson valiliği sırasında başarısının yanısıra ileri görüşçül, yapıcı önerileri ve reformasyon planlarıyla Demokrat Parti'nin başarılı siyasetçisi durumuna geldi.³ Wilson Amerki Birleşik Devleti cumhurbaşkanına adayını koyarak ABD'nin 28. Cumhurbaşkanı seçilmiştir. Wilson iki yıl arka arkaya seçilen ikinci demokratır.

Wilson ikinci cumhurbaşkanlığı döneminde, I.Dünya savaşı son bulmuştu ve Wilson, bu sebepte dolayı on dört maddeden oluşan uluslararası ilişkilerde izlenimi önemli bulduğu adaletli ve barışçıl ilkeleri olan "Wilson İlkeleri"ni yayımladı. Wilson, Türkiyeyi etkileyen 12.madde'de Osmanlı İmparatorluğunun yıkımını esas olarak ele alıyor. Wilson, 12.madde'de parçalanmış ülkenin azınlıklarına muhtariyet tanınması ve bunların Amerikan mandası altına alınması öngörülmüyordu.⁴ Bu durum Türkler için sadece belli bir egemenliğe sahip olabilme hakkı tanıyordu. 12.Madde'ye göre bu durum Türk boğazlarını bütün devletlere açık ve uluslar arası bir komisyonun kurulacak ve bu komisyon Türk boğazını kontrol edecek. Wilsonun bu ilkelerine göre anadoluda bağımsız bir Kürt devletinin kurulması vardır.⁵

³http://en.wikipedia.org/wiki/Woodrow_Wilson#Public_administration

⁴(n.n) (n.d) *Thomas Woodrow Wilson (1856-1924)*, <http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?id=395>

⁵http://tr.wikipedia.org/wiki/Thomas_Woodrow_Wilson Erişim 20 Nisan 2010

Wilson 1919 yılında Nobel Barış ödülüne layık görüldü. 1882'de Atlanta 'da yakın arkadaşıyla hukuk bürosu açmıştır. 1883'de Johns Hopkins Üniversitesinde siyaset bilimi tarihi doktorosu yapmıştır. Wilson, 3 Şubat 1924'de hayatını kaybetti.

Woodrow Wilson "The Study of Administration" (İdarenin İncelemesi) adlı makalesyle kamu yönetimi disiplinin kurucusu olarak kabul edilmektedir. Wilson aynı zamanda bu makalesinde Avrupa, Amerika ve İngilterenin yönetim biçimini karşılaştırmıştır. Bu makalesinde Avrupanın yönetim biçimini bir bilim olarak ele alır⁶ ve makalesinde Amerikanın yönetim sisteminde boşluklarının olduğunu ve bu boşlukları Avrupanın yönetim biçimi ile doldurup düzenlenebileceğini fakat bu düzenlenmenin "Amerikanlaştırılması" gerektiğini bunun altını çizerek şöyle belirtir, "Şehir idaresinin zehirli atmosferi, eyalet idarecilerinin hileli suları, Washington bürolarında çeşitli fısıltılarda keşfedilen kargaşalık, çalışmaksızın ödenen maaşlar ve rüşvet olayları bizi birleşik Amerika'da iyi idarenin ne olduğu hakkındaki bilgilerin yaygın olduğuna inanmaktan alıkoymaktır."⁷ Böylece Wilson siyasetin telaşından ve heyecanından uzak tutulması gerektiğine inanır. Wilson kamu yönetimin siyasetten ayrı bir bilim olarak ele alınması gerektiğine ve bu bilimin yönetim sorunlarına dair çözümler üreteceğine inanmıştır. Wilson kamu yönetimini; devletin eylemi, yöneticisi, operasyonu, hükümetin görünür tarafı ve hükümetin kendisi kadar eski olarak ele alır. Wilson'a göre kamu yönetiminin ayrı bir bilim olarak ele alınması toplumun etkinliğini artırabileceğine inanmıştır.⁸

⁵http://tr.wikipedia.org/wiki/Thomas_Woodrow_Wilson Erişim 20 Nisan 2010

⁶Şener, H. E. (2007) *Kamu Yönetiminde* Erişim 20 Nisan 2010 Postmodernizm.<http://www.enginsener.com/postmodernkamuyonetimi.pdf>

⁷İbidem

⁸http://en.wikipedia.org/wiki/Woodrow_Wilson#Public_administration

Wilson kamu yönetiminin babası olarak görülür. Kamu yönetimi bilimini ilk olarak “idarenin incelemesi” adlı makalesinde ele almıştır. Wilson’a göre ‘idare çalışmasının ilk olarak keşfetmesi gerektiği; hükümetin düzgün ve başarılı bir şekilde yapabilecekleri ve bu yapabilecekleri son derece verimliliğine mümkün oldukça en az maliyetle yapabilmektir.’⁹ Kamu yönetiminin siyasetten ayrılması sonu olmayan bir tartışma olarak ele alınmaktadır. Kamu yönetiminin siyasetten ayrı bir bilim olarak ele alan Wilson 1881’de yazdığı makalede kamu yönetimini 4 başlıkta incelemiştir. Bunlar;

1. Politika ve yönetimi ayırma
2. Politik ve özel organizasyonların karşılaştırılması
3. İş benzeri uygulamalar ve günlük operasyonlara yönelik verimlilik
4. Yönetim yoluyla kamu hizmetinin ikiliğinin iyileştirilmesi ve hak temelli değerlendirmede memurların eğitimi.

Wilson 1887’de yayımladığı makalede insanların doğuştan “iyi bir yönetici olarak yaratılmadıklarını yönetim sanatı ve iliminin ancak öğrenme yolu ile kazanılacağını öne sürmüştür.”¹⁰ Bu yönde Wilson eğitimin iyi yöneticiler yetiştirmede önemli bir rol üstlendiğini ve insan yetiştirme sisteminin başarılı olması eğitimin en alt kademededen en üst kademeye kadar eğitim yöneticisinin yönetim alanında yetiştirilmesine bağlıdır. “

⁹<http://teachingamericanhistory.org/library/index.asp?document=465>

¹⁰ Milli Eğitim Dergisi (2001) *Yönetici Yetiştirme Sorunu* Erişim 20 Nisan 2010, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/150/kayikci.htm>

KAYNAKÇA:

The Study of Public Administration (n.d.), Erişim 9 Mart 2010,

<http://teachingamericanhistory.org/library/index.asp?document=465>

Thomas Woodrow Wilson (n.d) , Erişim 12 Nisan 2010,

http://tr.wikipedia.org/wiki/Thomas_Woodrow_Wilson

Thomas Woodrow Wilson (n.d) , Erişim 12 Nisan 2010,

http://en.wikipedia.org/wiki/Woodrow_Wilson#Public_administration

Karasu K. (n.d.) *Kamu Yönetimi Disiplininin Kökenine İliřkin Bir Not* ,

<http://kamyon.politics.ankara.edu.tr/bulten/belgeler/04.pdf>

Milli Eğitim Dergisi (2001) *Yönetici Yetiştirme Sorunu.*,

<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/150/kayikci.htm>

řener, H. E. (2007) *Kamu Yönetiminde Postmodernizm.*

<http://www.enginsener.com/postmodernkamuyonetimi.pdf>

(n.n) (n.d) *Thomas Woodrow Wilson (1856-1924)*,

<http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?id=395>